

K 21

GLASBENA ŠOLA V KRANJU
PODRUŽ. GLASBENE MATICE V LJUBLJANI

POROČILO

za šolsko leto

1933/34

Tiskarna „SAVA“ - Kranj
za tiskarno J. Altheim - Kranj

POROČILO

za šolsko leto

1933/34

Nekaj podatkov

Strune, milo se glasite

Ako mor'le, omečile ne-
usmiljeno srce.

Prešern.

Na naše čustvovanje ne vpliva ničesar blagodejnejše kakor lepa pesem in dobra godba. Zato je glasba važno vzgojno sredstvo in zato ocenjujejo kulturni zgodovinarji srčno kulturo narodov v veliki meri po njihovih pesmih.

Umevno je tedaj, da so duševni voditelji narodov skrbno gojili domačo pesem in godbo in ju vztrajno razširjali med svojimi rojaki.

Iz istega vzroka so petje in godbo upoštevala naša prvotna prosvetna društva, čitalnice, ki so za časa narodovega prebujenja vznikla v vseh večjih krajih slovenske zemlje. V tedanji dobi je bilo v narodno ogroženih krajih petje celó na sporedih političnih zborovanj običajna in najbolj privlačna točka.

Tudi „Narodna čitalnica v Kranju“, ki je bila ustanovljena l. 1863., je z veliko vnamo gojila slovensko pesem in godbo. Že povodom slavnostne otvoritve društvenih prostorov dne 16. avgusta 1863. l. je nastopil domači moški pevski zbor. L. 1895. je bil ustanovljen še mešan zbor. Poleg petja je „Narodna čitalnica v Kranju“ negovala tudi godbo in sicer najprej igranje na glasovir in goslanje, a že l. 1870. je imela svoj diletantski orkester, ki je obstojal v raznih oblikah in pod različnimi imeni do l. 1914.

Svoje veliko vzgojno delo, katero je naša čitalnica vršila s svojim pevskim in godbenim zborom, je kronala z ustanovitvijo društva „Glasbena šola v Kranju“, čigar naloga je bila, da uredi in vzdržuje posebno glasbeno šolo, ki je postala za gorenjsko metropolo nujno potrebna. Pobudo za ustanovitev je l. 1908. dal čitalniški pevski zbor, zamisel pa sta naslednjega leta udeležila čitalničarja profesor Anton Štritof in učitelj Vilko Rus.

Kranjsko meščanstvo je novi glasbeni zavod, ki je bil ustanovljen kot podružnica Glasbene Matice v Ljubljani, toplo pozdravilo, kar jasno spričuje lepo število učencev.

Žalibog je vojna ustavila nadaljnji razvoj glasbene šole. Radi pomanjkanja učiteljev in učnih prostorov pa tudi iz drugih vzrokov jo je l. 1914. društvo moralo ukiniti ter jo je moglo šele l. 1925. zopet otvoriti.

Društvu so načelovali: direktor Ignacij Fajdiga (1909 - 1910), okrajni tajnik Adolf Rohrmann (1910—1914), šolski ravnatelj Janko Žirovnik (1925 do 1932) in direktor dr. Simon Dolar od l. 1933. Od šolskega leta 1931/32 dalje vodi šolo g. Albin Fakin.

Delovanje glasbene šole je razvidno iz sledeče razpredelnice:

Solsko leto	Učni predmeti	Učitelji	Število učencev	Prireditve
1909/10	Klavir Violina Mladinski zbor Dijaki zbor Glasbena teorija	Bajuk Marko Doršner Václav Masten Ivan Pirnat Anica Poláček Ziga Rus Vilko	106	Javna produkcija ob sklepu 1. in 2. tečaja
1910/11	"	Masten Ivan Pirnat Anica Poláček Ziga Rus Vilko	93	9. marca 1911. 30. junija 1911.
1911/12	"	Masten Ivan Poláček Ziga Rus Vilko Vlasak Arnold	96	18. junija 1912.
1912/13	"	Jugovič Katinka Masten Ivan Rus Vilko Vlasak Arnold	104	14. junija 1913.
1913/14	"	Masten Ivan Novak Franc Rus Vilko	108	28. in 29. maja 1914.
1925/26	Klavir Violina Glasbena teorija	Bruna Franc Rebolj Marija Završnik Stanko	47	Javna produkcija ob sklepu 1. in 2. tečaja

1926/27	"	Bruna Franc Svitaršič Zdravko	70	"
1927/28	"	"	81	"
1928/29	"	Krek Leon Pfeifer Leon Svitaršič Zdravko	77	"
1929/30	"	Ravnik Minka Svitaršič Zdravko	73	"
1930/31	"	"	68	"
1931/32	Klavir Violina Mladinski zbor Glasbena teorija	Fakin Albin Fakin Nilka Mavrič Andrej	168	17. decembra 1931 10. marca 1932 12. " " 3. april " " Javna produkcija ob sklepu 2. tečaja
1932/33	Klavir Violina Mladinski zbor Glasbena teorija	Fakin Albin Fakin Nilka	87	12. marca 1933 30. aprila " v Trzinu 20. maja " " 16. junija " "
1933/34	Klavir Violina Mladinski zbor Glasbena teorija Mladinski orkestar	"	96	10. januarja 1934 v Straziscu 14. " " 2. in 3. maja 1934 9. maja 1934 v Ljubljani 6. in 14. junija 1934

Priveditve tekom šol. leta 1933|34

I. Krojač Igla in palčki.

Spevoigra za mlad. zbor in orkester.

V sredo, 20. XII. ob $\frac{1}{2}$ 20 uri v gled. dvor. Narodnega doma.

V nedeljo, 14. I. ob $\frac{1}{2}$ 16 uri v Sok. domu v Stražišču.

V četrtek, 18. I. ob $\frac{1}{2}$ 20 uri v gled. dvor. v Narod. domu.

II. Šolski koncert ob 20 uri v telovadnici real. gimn.

1. E. Paul: Trio v G duru, Kumer Janez (gosli), Fakin A. (čelo), Fakin N. (klavir).

2. W. A. Mozart: Klavirski koncert v E molu s spremlj. mladinskega orkestra. Fakin N. (klavir).

3. Fr. Seitz: Koncert v A molu za gosli in orkester Gregorc Jurij (gosli).

III. Mladinski koncert E. Adamičevih skladb.

V sredo 2. V. ob 20 uri v veliki dvorani Nar. d. ma.

1. Po vodi plava
Tri drobne konople
Da b' biva lepa ura
Ta tičica poje
Drežniška	}	Mlad. zbor

2. Otroška suite za šolski orkester
Dobro jutro!
V logu
Siromak ob potu
Veseli raj
Pri kovaču
Ob potoku
Kapelica
Na vrtiljaku
Pliči ples
Lahko noč!

Slikam primerne deklamacije spesnila ga. Potočnik Nilka

3. Bajka
Kresnice | } | Kantati za ml. zbor, govorilni zbor,
soli in šolski orkester. |
|----------------------|---|--|

(Ponovitev tega koncerta se je vršila v četrtek, 3. V. ob $\frac{1}{2}$ 11 uri v veliki dvorani Nar. doma,

v sredo 9. V. ob $\frac{1}{2}$ 16 uri in $\frac{1}{2}$ 21 uri v veliki dvorani hotela Union v Ljubljani,

v sredo 6. VI. ob 20 uri v vel. dv. Nar. doma v Kranju. (Radio-oddaja).

IV. Javna produkcija

v četrtek, 14. VI. ob 18 uri v telovadnici real. gimn. Nastopili so gojenci klavirskega, violinskega in orkestralnega oddelka.

Imenik gojenk in gojencev Glasbene šole

Klavir

I. razred :	Čeplak Franc	Tajnik Saša	
	Freigang Edith	Torkar Marija	
	Grošelj Anton	II. razr. :	Horak Liselote
	Gregorc Jurij		Savnik Verica
	Kraut Jelka		Rus Marija
	Kraut Iva	III. raz. :	Engelman Slava
	Leber Ivica		Kmet Mirko
	Mahnič Vanda		Malevžič Zora
	Novoseljsky Olga		Ogrin Tatjana
	Novoseljsky Katica		Šušteršič Jelka
	Seršen Karmen	IV. raz. :	Savnik Dorica
	Sajovic Marja		Savnik Marica
	Sajovic Tanja		Štampihar Evica

Violina

I. razred :	Auprich Marjan	Kokl Milan	
	Benedik Franc	Martelanc Sonja	
	Colja Marjan	Puhar Helena	
	Debec Mihael	Ravnik Danilo	
	Freigang Herbert	III. raz. :	Colja Anton
	Figar Marija		Figar Drago
	Leber Dimitrij		Kosmač Mirko
	Pleško Igor		Ločniškar Hinko
	Pižent Vinko		Šuc Zdenka
	Poljanšek Stanko		Šuc Emil
	Sajovic Janek		Tome Vladimir
	Strniša Franc		Ulčar Jožef
	Vidmar Tugomir	IV. raz. :	Dolar Darko
	Vrtovec Bojan		Kumer Janez
II. raz. :	Berjak Anica		Savnik Slavko
	Bidovec Marjan		Vidmar Stojan
	Bidovec Janko	V. raz. :	Gregorc Jurij

Glasbena teorija, šolski orkester, mlad. petje

Orkester

Bidovec Janko	Kosmač Mirko
Colja Anton	Ločniškar Hinko
Dolar Darko	Šuc Zdenka
Figar Drago	Tome Vladimir
Kumer Janez	Vidmar Stojan

Mladinsko petje

I. oddelek

Buh Herla
Cof Ivica
Colja Mirko
Fakin Nilka
Fakin Duško
Figar Marija
Heller Dorian
Jelenc Slava
Jelenc Aleks.
Kos Majda
Kruh Milena
Kristan Vida
Kranjc Danica
Kraut Iva
Kresovič Anton
Mahnič Vanda
Oman Ivan
Rebolj Francka
Razpotnik Anton
Seršen Vajuka
Sajovic Tanja
Sajovic Marja
Sajovic Janek
Strniša Franc
Šimunac Nada
Vozelj Marjanca
Vozelj Janko
Vozelj Dušan
Zoran Milan

II. oddelek

Berjak Anica
Benedik Franc
Čeplak Franc
Filo Olga
Filo Vera
Florjančič Ivan
Gašperlin Milena
Gabrič Ljudmila
Grošelj Anton
Kraut Jelka
Leber Ivica
Leber Dimitrij
Matevžič Zora
Oprešnik Miloš
Poličar Terezija
Puhar Helena
Pižent Vinko
Rus Majda
Rus Marija
Roos Ladi
Semen Jožica
Seršen Karmen
Savnik Vera
Tajnik Saša
Torkar Marija
Ulčar Nada
Vidmar Miloš
Vidmar Tugomir
Vrtovec Bojan
Zoren Majda
Zoran Janez

Tako vrši društvo že polnih 14 let važno kulturno delo. Posebno v sedanjem času splošne razdvojenosti je glasbena šola v kulturnem in gospodarskem središču, kakršno je Kranj, neobhodno potrebna. Zato društveno vodstvo trdno upa, da bodo vsi prijatelji mladine in napredka ter vsi ljubitelji glasbe glasbeno šolo krepko podpirali. Da bi bilo v bogatem Kranju, ki šteje nad 4000 prebivalcev le 100 prijateljev glasbe, ki so člani našega društva, zveni dokaj neprijetno; saj je to komaj 2% ljubiteljev glasbe. Da dvignemo to število, ki ne dela časti ponosnemu Kranju, smo se odločili za tisk tega poročila.

Podpora je Glasbeni šoli tembolj potrebna, ker v dobi današnje vse-splošne krize dohodki iz ukovine še dolgo ne zadostujejo za kritje izdatkov. Še v prejšnjih povojnih letih, ko ni bilo stiske za denarna sredstva, je mogla šola kriti svoje izdatke le deloma s podporami države, dravske banovine in mestne občine v Kranju, za katere izreka tem potom navedenim uradom svojo najtoplejšo zahvalo. Držeč se načela, da mora biti Glasbena šola ljudski, splošno dostopen zavod, je namreč vodstvo šole določevalo ukovino zelo nizko in širokogrudno dovoljevalo oprostitve od ukovine, da je napravilo šolo pristopno tudi revnejšim slojem. Ta širokogrudnost pa je bila v financijelnem oziru pogrešna in je vsled iste Glasbena šola zabredla v dolg, ki ga mora odplačevati v današnjih težkih materijelnih prilikah. V to svrhu je bilo vodstvo tudi neljubo prisiljeno zvišati ukovino na za današnje razmere visoko svoto mesečnih Din 70.— in skrajno omejiti oprostitve od ukovine, ki jih dovoljuje le revnim in nadarjenim učencem, pa tudi to le z ozirom na smoter šole v dosti premalem obsegu, v kar jo silijo težke materijelne prilike. Da se reši dolga se je vodstvo šole zateklo za pomoč tudi k premožnim posameznikom, našlo pa je žalibog razven par redkih izjem le malo razumevanja za svoje kulturne cilje. Zato prosi vodstvo šole vso kranjsko javnost, osobito premožnejše meščane in posameznike iz okolice, da priskočijo naši kulturni ustanovi na pomoč s čim izdatnejšimi podporami, da bo mogla šola svojo vzvišeno kulturno nalogo vršiti tako, da napravi šolo pristopno tudi v sedanjih časih revnejšim, glasbenega pouka željnim in nadarjenim učencem, kar jim je pa sedaj vsled visoke ukovine in omejitve oproščanja od ukovine nemogoče.

Poročilo o blagajniškem poslovanju

v šolskem letu 1933/34 na Glasbeni šoli v Kranju

A. Dohodki :

1. Saldo v blagajni 1./IX. 1933	Din	333.45
2. Ukovina	"	36.077.—
3. Podpore in darila	"	11.280.—
4. Članarina	"	2.038.—
5. Prireditve	"	1.999.50
6. Prispevki učiteljstva za nezgodno in pokojninsko zavarovanje ter uslužbenski davek	"	2.640.—
7. Razno	"	294.—
Skupaj	Din	54.661.95

B. Izdatki :

1. Plače učiteljev	Din	36.000—
2. Vodstvena doklada	"	1.000—
3. Nadure	"	2.403—
4. Plača sluga	"	700—
5. Kurjava	"	363'25
6. Razsvetljava	"	281'50
7. Nabava učil	"	548—
8. Popravila in nabava inventarja	"	509'20
9. Poštne pristojbine	"	30'50
10. Nezgodno zavarovanje učiteljstva	"	2.534.75
11. Pokojninsko " "	"	4.010.—
12. Tajništvo	"	182'50
13. Uslužbenški davek	"	1.092—
14. Razni izdatki	"	414—
15. Na račun dolga g. Zdravku Švikaršiču	"	2.500—
Skupaj	Din	52.568.70

Rekapitulacija :

A. Dohodki	Din	54.661'95
B. Izdatki	"	52.568'70
Saldo v blagajni 15./VI. 1934	Din	2.093'25

Iz poročila blagajnika na letošnjem občnem zboru Glasbene šole je bilo posneti, da znaša primanjkljaj, ki bo ga treba kriti v šolskem letu 1934/35 s popolnoma izrednimi podporami ogromno vsoto Din 31.400—.

Razen tega smo dolžni spomenu na pesnike in skladatelje, ki so živeli in delovali v starodavni gorenjski metropoli, da vestno skrbimo za zavod, v katerem se gojita pesem in glasba. Kranj je poslednje bivališče nesmrtnega pesnika najlepših slovenskih pesmi, dr. Franca Prešerna in Simona Jenka, ki je spesnil našo nacionalno budnico „Naprej, zastave Slave!“ Naše mesto je bilo tudi torišče Davorinu Jenku, skladatelju naše državne himne in mnogih naših pesmi. V Kranju so živeli znani skladatelji Oskar Dev, Viktor Parma in Anton Lajovic. Na prireditvah „Narodne čitalnice“ je sodeloval skladatelj A. Vavken iz Cerkelj. Sedaj deluje v Kranju znani zbiratelj in harmonizator koroških narodnih pesmi, profesor Zdravko Švikaršič. In zvest sin Kranja je šolski ravnatelj Janko Žirovnik, čigar zasluga je, da so postale najlepše slovenske narodne pesmi last vsega naroda in da se dandanes razlega slovenska narodna pesem po celi državi.

O d b o r :

Dr. Simon Dolar, gimn. direktor
predsednik

Jurij Gregorc, sodni svetnik
podpredsednik

Vodenik Simon, šolski uprav. v pok.
tajnik

Dr. Stanko Sajovic, odvednik
blagajnik

Košnik Ivan, gimn. direktor v pok.

Berjak Franc, trgovec in posestnik

Sepaher Anton, šolski upravitelj.

Namestnika :

Kmet Mirko, prof.

Dr. Šilar Igo, odvetnik

Nadzorni odbor :

gg. Vodenik Franja, šolska upraviteljica

Tajnik Josip, davčni insp. v pok.

Vodja Glasbene šole :

Fakin Albin.
